



### **МАВЗӢҶОИ АСОСӢ:**

- ОмодагӢ ба мизи мудаввари солонаи ШҶҶрои машваратӢ
- Таъсисёбии гуруҳи корӢ оид ба рушди бозори такрории қоғазҳои қиматнок ва ташкили биржаи фондӢ
- Ислоҳот оид ба беҳтар намудани фазои сармоягузорӢ ва соҳибкорӢ дар баҳши суғурта
- ҲамкорӢ бо шарикон

### **ОМОДАГӢ БА МИЗИ МУДАВВАРИ СОЛОНАИ ШҶҶРОИ МАШВАРАТӢ**

Тавре, ҳамагон медонанд, Котиботи ШҶҶрои машваратӢ ҳарсола ба таври мунтазам доир намудани мизи мудавварро дар мавзӢи «ШҶҶрои машваратии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба беҳтар намудани фазои сармоягузорӢ – ҳамчун омили таъминкунандаи муколамаи кушод байни давлат ва баҳши хусусӢ» ба роҳ мондааст.

Котибот имсол низ тасмим гирифтааст, ки мизи мудавварро дар мавзӢи қайдгардида доир намояд. Мақсади асосии ташкил намудани мизи мудаввар, пешниҳод намудани маълумоти муҳтасар оид ба дастовардҳои ШҶҶрои машваратӢ дар соли 2013 ва самтҳои афзалиятноки фаъолияти ШҶҶро барои соли 2014, инчунин мубодилаи афкор байни шарикон мебошад.

Дар кори мизи мудаввар намояндагони бахшҳои давлатию хусусӢ ва шарикони рушд иштирок мекунанд.

Вобаста ба ин, чихати дар сатҳи баланд ташкил ва баргузор намудани чорабинии мазкур аз ҷониби Котиботи ШҶҶрои машваратӢ як қатор корҳои назаррас анҷом дода шудаанд.

### **ТАЪСИСЁБИИ ГУРУҶИ КОРӢ ОИД БА РУШДИ БОЗОРИ ТАКРОРИИ ҚОҶАЗҶОИ ҚИМАТНОК ВА БИРЖАИ ФОНДӢ**

Бо мақсади иҷрои банди 7-и Протоколи ҷаласаи 12-уми ШҶҶрои машваратии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба беҳтар намудани



фазои сармоягузорӣ аз 13 декабри соли 2013 дар назди Бонки миллии Тоҷикистон гуруҳи корӣ оид ба рушди бозори такрорӣ қоғазҳои қиматнок ва биржаи фондӣ таъсис дода шуд.

Рӯзи 06 январи соли 2014 ҷаласаи якуми гуруҳи корӣ мазкур таҳти роҳбарии Ҷамшед Юсуфиён – муовини аввали Раиси Бонки миллии Тоҷикистон, роҳбари гуруҳи корӣ гузаронида шуд.

Аъзои гуруҳи корӣ аз Вазорати молия, Вазорати рушди иқтисод ва савдо, Вазорати адлия, Кумитаи андози назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Котиботи Шӯрои машваратии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба беҳтар намудани фазои сармоягузорӣ дар ҷаласаи мазкур иштирок намуданд.

Дар ҷаласа самтҳои асосии фаъолияти гуруҳи корӣ оид ба рушди бозори такрорӣ қоғазҳои қиматнок ва биржаҳои фондӣ муайян ва муҳокима карда шуданд. Зикр карда шуд, ки гуруҳи корӣ бояд ҷанбаҳои мухталифи рушди бозори қоғазҳои қиматнок ва биржаҳои фондиро дар Тоҷикистон таҳлил намуда, тавсияҳои мушаххасро ҷиҳати рушди соҳа ба ҷаласаи ояндаи Шӯрои машваратӣ пешниҳод намояд.

Лозим ба ёдоварист, ки ташкили бозори такрорӣ қоғазҳои қиматнок ва биржаи фондӣ, яке аз масъалаҳои муҳиме мебошад, ки метавонад барои рушди фаъолияти соҳибкорӣ, ҷалби сармоя ва муҳайё гардонидани сармояи озод ба соҳибкорон кӯмак намояд.

Зеро ташкили бозори такрорӣ қоғазҳои қиматнок дар замони муосир яке аз роҳҳои ҳалли масъалаҳои рушди иқтисодӣ ба ҳисоб рафта, он, пеш аз ҳама, бо масъалаи фаъл гардонидани муассисаҳои бозори фондӣ, масъалаҳои интишори саҳмияҳои ширкатҳои ватанӣ ва фуруши онҳо дар бозори фондӣ алоқамандии зич дорад.

Бозори такрорӣ қоғазҳои қиматнок захираҳои молиявиро аз соҳаҳои каммаҳсул ба соҳаҳои нисбатан даромаднок ва афзалиятнок ҷалб ва сафарбар карда, ба ҷобачокунии самараноки захираҳои сармоягузорӣ мусоидат менамояд.

### **ИСЛОҲОТ ОИД БА БЕҲТАР НАМУДАНИ ФАЗОИ САРМОЯГУЗОРӢ ВА СОҲИБКОРӢ ДАР БАҲШИ СУҒУРТА**

Мувофиқи супориши банди 4 Протоколи ҷаласаи 11-уми Шӯрои машваратии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба беҳтар намудани фазои сармоягузорӣ аз 30 апрели соли 2013 «вазиратҳои рушди иқтисод ва савдо, молия якҷо бо вазирату идораҳои марбута, бо ҷалби баҳши хусусӣ ва шарикони рушд оид ба беҳтар намудани фазои сармоягузорӣ ва соҳибкорӣ дар баҳши суғурта таҳлили зарурӣ гузаронида, натиҷаҳои онро бо тавсияҳои мушаххас ба



чаласаҳои ояндаи Шӯро пешниҳод намоянд». Дар ин асос ҷиҳати иҷрои пурраи ин банди Протоколи ҷаласаи 11-уми Шӯро дар назди Вазорати рушди иқтисод ва савдои Ҷумҳурии Тоҷикистон аз ҷумлаи намояндагони вазорату идораҳои дахлдор ва бахши хусусӣ бо дастгирии шарикони рушд гуруҳи корӣ таъсис дода шуда, фаъолияти худро идома дода истодааст.

Фаъолияти гуруҳи корӣ дар бахши суғурта ба таҳияи тавсияҳои мушаххас оид ба мукамалгардонии қонунгузори бахши суғурта, рушди ҳамаи шаклҳои суғурта, баланд бардоштани рақобатпазирии ин бахш ва дар маҷмӯъ, беҳтар намудани фазои сармоягузорӣ ва соҳибкорӣ дар бахши суғурта равона карда шудааст.

Бояд қайд кард, ки гуруҳи кории бахши суғурта фаъолияти худро аз омӯзиши ҳуҷҷати барномавии Бонки Ҷаҳонӣ оид ба масъалаҳои асосии бахши суғурта дар Тоҷикистон оғоз намуда, тавсияҳои дар он пешниҳодшударо нисбати фароҳам овардани имконият барои рушди рақобат дар бахши суғурта, пурзурнамоии назорати соҳа ва таъмини мустақилият ба мақомоти назоратии бахши суғурта, инчунин тақмили қонунгузори танзимкунандаи фаъолият дар бахши суғурта мавриди омӯзиш ва баррасӣ қарор дод. Дар баробари ин гуруҳи корӣ бо тадқиқоти аз ҷониби Бонки Ҷаҳонӣ гузаронидашуда маҳдуд нагардида, таҳлили бозори суғуртаи ихтиёро низ доир намуд.

Дар ҷараёни омӯзиш ва таҳлили бахши суғурта дар мамлакат масъалаҳои эътимоди нокифояи аҳоли нисбат ба ширкатҳои суғуртавӣ, норасоии мутахассисони соҳибтахассус (актуарийҳо), ҷавобгӯ набудани стандартҳои таълимӣ дар макотиби олии ҷумҳурӣ ба талаботи муносири бозори суғурта, рақобати носолим, ҷавобгӯ набудани хизматрасонии ширкатҳои суғуртавӣ ба талаботи стандартҳои байналмиллалии суғурта, сатҳи пасти пардохтпазирии ширкатҳои суғуртавӣ, мавҷуд набудани асосиатсияи ташкилотҳои суғуртавӣ ва ташкилотҳои азнавсуғуртанамоӣ дар мамлакат, рушди нокифояи суғуртаи тиббӣ муайян карда шудаанд.

Қайд кардан зарур аст, ки дар натиҷаи фаъолияти гуруҳи корӣ ҳисоботи гуруҳи корӣ ва дар асоси он лоиҳаи Нақшаи ҷорабинҳои Ҳукумати мамлакат оид ба беҳтар намудани фазои сармоягузорӣ ва соҳибкорӣ дар бахши суғурта таҳия гардида, ба ҷаласаи навбатии Шӯрои машваратии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба беҳтар намудани фазои сармоягузорӣ пешниҳод карда мешаванд.

### ҲАМКОРӢ БО ШАРИКОН

Рӯзи 6 январи соли 2014 миёни Завқиҷон Завқиев - Роҳбари Котиботи Шӯрои машваратӣ ва Павел Лавров – Директори ҶСК “НБО Сангтуда-1” мулоқоти дучониба баргузор гардид.

Дар мулоқот Роҳбари Котибот ба аъзои Шӯро Павел Лавров оид ба вазифаи аъзои Шӯро дар доираи фаъолияти Шӯрои машваратии назди



Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба беҳтар намудани фазои сармоягузорӣ маълумот дод.

Ҳамзамон ҷонибҳо дар масоили беҳтар намудани фазои сармоягузорӣ ҷиҳати ҷалби сармоя ба соҳаи энергетикаи мамлакат мубодилаи афкор намуданд. Дар охир ҷонибҳо барои идома додани ҳамкориҳои самаранок дар дигар самтҳои мухталиф ва имконпазир омодагии худро баён намуданд.

**Рӯзи 7-январии соли 2014** мулоқоти дучонибаи Завқичон Завқиев – Роҳбари Котиботи Шӯрои машваратии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба беҳтар намудани фазои сармоягузорӣ бо Кристофер Миллер – Намояндаи доимии Корпоратсияи Байналмилалӣ Молиявӣ дар Тоҷикистон баргузор гардид.

Дар рафти мулоқот Роҳбари Котибот оид ба ҷараёни фаъолияти Котиботи Шӯрои машваратӣ, дастовардҳо ва ислоҳоте, ки дар доираи фаъолияти Шӯрои машваратӣ татбиқ шуда истодаанд, маълумот дод. Аз ҷумла:

- ❖ оид ба раванди шомилшавии Тоҷикистон ба Конвенсияи Гаага оид ба бекор намудани легализатсияи ҳучҷатҳои расмӣ хоричӣ;
- ❖ ташкили рейтинги кредитии соҳибхитиёрии мамлакат;
- ❖ пешниҳоди лоиҳаи нақша-ҷорабиниҳои Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба беҳтар намудани фазои сармоягузорӣ дар баҳши туризм;
- ❖ беҳтар намудани нишондиҳандаҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон дар ҳисоботи «Пешбурди соҳибкорӣ»-и Бонки Ҷаҳонӣ;
- ❖ таъсисёбии гуруҳи корӣ оид ба рушди бозори такрорӣ қоғазҳои қиматнок ва биржаи фондӣ дар асоси банди 7-и Протоколи ҷаласаи 12-уми Шӯрои машваратии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба беҳтар намудани фазои сармоягузорӣ аз 13 декабри соли 2013.

Инчунин оид ба гузаронидани мизи мудаввар дар моҳи феввали соли ҷорӣ мубодилаи афкор сурат гирифт.

Ҷаноби Кристофер Миллер ба дастовардҳои Шӯрои машваратӣ баҳои баланд дода, зикр намуд, ки омода аст, ки яқҷо бо дигар шарикони рушд дар татбиқи ислоҳоти мазкур кӯмак расонад ва ба кори гуруҳи корӣ оид ба рушди бозори такрорӣ қоғазҳои қиматнок қоршиносро ҷалб намояд.

Дар хотимаи мулоқот ҷонибҳо ба мувофиқа омаданд, ки ҳамкориҳои судманди дучонибаро дар самтҳои зикргардида идома хоҳанд дод.

**Дар таърихи 14 январии соли 2014** вохӯрии намояндаи Котиботи Шӯрои машваратӣ бо Ҳамоҳангсози Лоиҳаи «Захираҳои минералӣ барои рушди Осиеи Марказӣ»-и Агентии Олмон оид ба ҳамкориҳои байналмилалӣ доир гардид.

Дар вохӯрӣ намояндаи Котибот оид ба ислоҳоти дар доираи Шӯро татбиқгардидаи стода маълумот дод. Ҷонибҳо масъалаҳои татбиқи ҳадафҳои Лоиҳаи «Захираҳои минералӣ барои рушди Осиеи Марказӣ»-ро дар доираи фаъолияти Шӯрои машваратии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба



беҳтар намудани фазои сармоягузорӣ, аз ҷумла ташкили муколамаи давлат ва баҳши хусусӣ дар соҳаи истифодаи қабри замин мавриди баррасӣ қарор доданд. Лозим ба ёдоварист, ки Лоихаи «Захираҳои минералӣ барои рушди Осиеи Марказӣ» барои беҳтар намудани фазои сармоягузорӣ дар соҳаи истифодаи қабри замин ва дар ин замина ҷалби бештари сармоягузориҳои хориҷӣ ба ин соҳа, воридоти технологияҳои муосир ва баланд бардоштани таҳассуси касбии мутахассисони соҳаи мазкур нигаронида шуда, дар мамлакатҳои Осиеи Марказӣ татбиқ карда мешавад.

Дар хотимаи мулоқот ҷонибҳо барои ҳамкориҳои минбаъда ва омода намудани мавзӯе якҷо бо баҳшҳои хусусиву давлатӣ барои баррасӣ дар ҷаласаҳои Шӯрои машваратӣ омодагии худро изҳор намуданд.

**Рӯзи 17-уми январ соли 2014** вохӯрии Завқичон Завқиев - Роҳбари Котиботи Шӯрои машваратии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба беҳтар намудани фазои сармоягузорӣ бо Улф Ҳиндстром- Намояндаи доимии Бонки Аврупоии Таҷдид ва Рушд дар Тоҷикистон (БАТР) баргузор гардид.

Дар қисмати аввали вохӯрӣ Роҳбари Котиботи Шӯрои машваратӣ ба таври мушаххас дастовардҳои Шӯроро дар соли 2013 баён намуд. Зикр гардид, ки дар соли 2013 Шӯрои машваратӣ ва Котиботи он қорҳои назаррас намуда, ислоҳоти зарурӣ оид ба беҳтар намудани фазои сармоягузорӣ ва соҳибқорӣ, аз ҷумла ворид намудани тағйиру иловаҳо ба Кодекси андоз, беҳтар намудани нишондиҳандаҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон дар ҳисоботи «Пешбурди соҳибқорӣ»-и Бонки Ҷаҳонӣ, беҳтар намудани фазои сармоягузорӣ дар баҳши туризм, ташкили рейтингӣ кредитӣ соҳибхитӣрии мамлакат, оид ба раванди шомилшавии Тоҷикистон ба Конвенсияи Гаага оид ба бекор намудани легализатсияи ҳуҷҷатҳои расмӣ хориҷӣ идома доранд.

Иловатан маълумот дода шуд, ки гуруҳи қорӣ оид ба рушди бозори тақрорӣ қоғазҳои қиматнок ва биржаи фондӣ дар назди Бонки миллӣ ва гуруҳи қорӣ оид ба беҳтар намудани фазои сармоягузорӣ дар баҳши суғурта дар назди Вазорати рушди иқтисод ва савдо таъсис ёфта, фаъолияти худро идома дода истодаанд. Лоихаҳои Нақша-ҷорабиниҳои Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба беҳтар намудани фазои сармоягузорӣ дар баҳши туризм ва беҳтар намудани нишондиҳандаҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон дар ҳисоботи «Пешбурди соҳибқорӣ»-и Бонки Ҷаҳонӣ ба вазорату идораҳои мартуба ирсол гардид ва бо дар назардошти фикру пешниҳоди онҳо ба Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон пешниҳод хоҳанд шуд.

Ҷониби Бонки Аврупоии Таҷдид ва Рушд ислоҳоти мазкурро хуб арзёбӣ намуданд.

Сипас, дар қисмати дуюми вохӯрӣ ҷониби Бонки Аврупоии Таҷдид ва Рушд маълумот дод, ки Бонки мазкур кӯмаки молиявӣ ва техникаӣ худро ба Шӯро ва Котиботи он боз ду соли дигар тамдид менамояд. Роҳбари Котибот барои дастгирии молиявӣ ва техникаӣ БАТР, ки ба фаъолияти пурсамари Котибот мусоидат менамояд, изҳори миннатдорӣ намуд.



Дар хотимаи вохӯрӣ ҷонибҳо омодагии худро ҷиҳати боз ҳам тақвият додани ҳамкориҳои пурсамари дучониба изҳор намуданд.

**21 январи соли 2014** дар дафтари Котиботи Шӯрои машваратии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба беҳтар намудани фазои сармоягузорӣ вохӯрии кормандони Котиботи Шӯрои машваратӣ бо Ҳамроев Комрон - Директории кулли ҶДММ «Суғуртаи миллӣ» баргузор гардид.

Дар вохӯрӣ масъалаҳои рушди баҳши суғурта дар Тоҷикистон аз нигоҳи баҳши хусусӣ мавриди муҳокима қарор гирифтанд. Диққати асосӣ дар раванди муҳокимаи масъалаҳо ба рушди суғуртаи тиббӣ ҳамчун яке аз воситаҳои дастраси аҳоли гардонидани хизматрасонии муосири тиббӣ дода шуд. Аз ҷониби Директории кулли ҶДММ «Суғуртаи миллӣ» тақлифҳои муфид оид ба рушди ин намуди суғурта дар мамлакат пешниҳод шуд, ки аз ҷониби Котибот мавриди омӯзиш қарор хоҳанд гирифт.

Намояндагони Котибот ба иттилои роҳбарияти ҶДММ «Суғуртаи миллӣ» расониданд, ки ислоҳот дар баҳши суғурта барои иҷрои банди 4-и Протоколи ҷаласаи 11-уми Шӯрои машваратии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба беҳтар намудани фазои сармоягузорӣ аз таърихи 30 апрели соли 2013 оид ба гузаронидани таҳлили зарурӣ ҷиҳати беҳтар намудани фазои сармоягузорӣ ва соҳибкорӣ дар баҳши суғура ва пешниҳод намудани натиҷаҳои он бо тавсияҳои мушаххас ба ҷаласаҳои ояндаи Шӯро оғоз гардидааст. Аз ин рӯ айни ҳол дар назди Вазорати рушди иқтисод ва савдои Ҷумҳурии Тоҷикистон бо иштироки намояндагони вазорату идораҳо, баҳши хусусӣ ва бо дастгирии шарикони рушд гурӯҳи корӣ таъсис дода шуд, ки фаъолияти худро оид ба беҳтар намудани фазои сармоягузориву соҳибкорӣ дар баҳши суғурта амалӣ гардонидани истодааст. Гуруҳи кории мазкур дар натиҷаи фаъолияти худ Ҳисобот ва лоиҳаи Нақшаи ҷорабинҳои Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистонро оид ба беҳтар намудани фазои сармоягузорӣ дар баҳши суғурта таҳия намуда, барои баррасӣ ба ҷаласаи навбатии Шӯрои машваратӣ пешниҳод менамояд.

Дар хотимаи вохӯрӣ ҷонибҳо барои идома додани ҳамкориҳои тарафайн ҷиҳати беҳтар намудани фазои сармоягузориву соҳибкорӣ дар баҳши суғурта омодагии худро изҳор намуданд.

**Рӯзи 24 январи соли 2014** вохӯрии намояндаи Котиботи Шӯрои машваратӣ бо коршиноси масоили иқтисодӣ ва молиявӣ Котиботи Шӯрои рушди бизнес ва сармояи назди Ҳукумати Ҷумҳурии Қирғизистон Рафкат Ҳасанов доир гардид.

Дар вохӯрӣ намояндаи Котибот оид ба ислоҳоти дар доираи Шӯро татбиқгардидаи стода маълумот дод. Ҷонибҳо масъалаҳои рушди муколамаи давлат ва баҳши хусусиро дар сатҳи миллӣ ва минтақавӣ мавриди баррасӣ қарор доданд. Таваҷҷуҳи хоса ба таҷрибаи Тоҷикистон оид ба рушди муколамаи давлат ва баҳши хусусӣ дар сатҳи минтақавӣ, аз ҷумла таъсис ва фаъолияти шӯроҳои минтақавӣ оид ба беҳтар намудани фазои сармоягузорӣ зоҳир гардид. Инчунин ташаккули муколамаи давлат ва баҳши хусусӣ дар соҳаҳои алоҳида низ мавриди таваҷҷуҳи ҷонибҳо қарор гирифт.





Дар хотимаи мулоқот ҷонибҳо барои ҳамкориҳои минбаъда омодагии худро изҳор намуданд.

*Бо эҳтиром,*

*Кормандони Котиботи Шӯрои машваратии назди  
Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон оид  
ба беҳтар намудани фазои сармоягузорӣ*

*Нумон Абдуҷаборов - мушовири калони иқтисодӣ, и.в. Роҳбари  
Котибот*

*Дилишод Одинаев - мушовири иқтисодӣ*

*Манучехра Мадҷонова - мушовири иқтисодӣ*

*Сафарбӣ Файзова - ёвари маъмури*